

Mål med øvelserne på vej

Formålet med undervisningen er at give dig færdighed i sikkert og hensynsfuldt at tilpasse kørslen til de skiftende færdselsforhold og gældende færdselsregler på forskellige typer veje og tidspunkter (i og uden for myldretid, i dagslys og mørke) under udførelsen af alle normalt forekommende manøvrer.

Hver enkelt øvelses præcise indhold er fastlagt fra gang til gang. Varigheden bestemmes af dit behov. De enkelte øvelser/manøvrer anses for indlært med tilfredsstillende resultat, når de kan udføres med den grad af præcision, som fremgår af undervisningsplanen.

Øvelserne skal gennemføres i en rækkefølge, som sikrer, at du hele tiden føres fra en lettere til en vanskeligere manøvre.

Det vil svare til den anførte rækkefølge i undervisningsplanen.

Alle øvelser er forud gennemgået i teoriundervisningen, og hæftet her er ment som en opsummering af de vigtigste forhold og er ikke uddybende med hensyn til de øvelser du skal gennemgå på vej.

Min kørelærer:

Navn:

Tlf.:

Øvelsesoversigt:

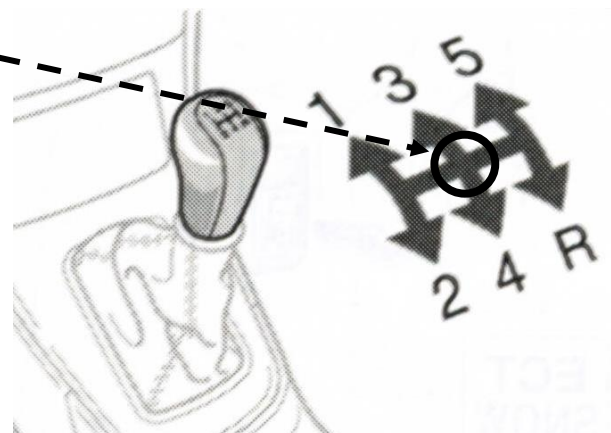
1. Igangsætning og standsning ved kørebane kant
2. Kørsel forbi holdende køretøjer, gående og trafiksanerede områder
3. Fremkørsel mod kryds, ligeud kørsel Højre- og venstresving i kryds
4. Højre- og venstresving i kryds (udvidede øvelser)
5. Kørsel på motorvej, kørsel ved siden af andre og i rundkørsler
6. Standsning og parkering
7. Kørsel i mørke og i lygtetændingstiden
8. Repetition af foregående manøvrer efter behov
9. Repetition af foregående manøvrer efter behov
10. Repetition af foregående manøvrer efter behov

De nævnte øvelser udgør minimumskravene i henhold til undervisningsplanen, og det skal påregnes at der skal gennemføres et antal repetitionslektioner efter dit behov.

Tal med din kørelærer hvis du ønsker oplyst et cirka antal lektioner, hvilket dog først kan oplyses efter i er kommet godt i gang med kørslen.

Forberedelse til kørsel

1. Indstil sædet så koblingspedalen kan trykkes helt i bund uden at benet skal strækkes helt ud (let og ubesværet betjening af koblingspedalen)
2. Indstil ryglænet så armene er let bøjedede når hænderne holdes i urviser stillingen "et kvarter i tre" på ratkranen
3. Spænd sikkerhedsselen
4. Kontroller at bilen står i frigear
5. Start motoren ved hjælp af startnøglen

Kørsel på vej

Personbil

Øvelseskørsel 1

- Igangsætning og standsning ved kørebanekant
- Placering under ligeud kørsel
- Hastighed under ligeud kørsel
- Vognbaneskift og sammenfletning
- Vending (kan eventuelt udskydes til senere)

Gør bilen klar (forberedelse til kørsel jf. side 2 i hæftet)

Igangsætning

1. Træd koblingen ned
2. Skift til 1. gear
3. Læg parkeringsbremsen
4. Orientering (spejl, spejl, skulder)
5. Tænd blinklys (hvis frit)
6. Sæt i gang og placer dig i din bane
7. Sluk blinklys
8. Tilpas hastigheden (gearskift efter behov)

K: Kobling
B: Bremse
S: Speeder

Standning

1. Orientering (spejl, spejl, skulder)
2. Tænd blinklys (hvis frit)
3. Slip speeder og brems let
4. Placer dig ca. 30 cm. fra kanten af vejen
5. Træd koblingen ned
6. Stands

Hastighed

1. Hastigheden tilpasses den aktuelle hastighedsbegrænsning eller forholdene i øvrigt

Placering

2. Der er højrekørsel i Danmark, og du skal altid placere dig så langt til højre som forholdene tillader

Vognbaneskift

1. Orientering (spejl, spejl, skulder)
2. Skift vognbane (hvis frit)
3. Tilpas hastigheden til de nye forhold
4. Brems, eventuelt standse hvis der ikke er frit og afvent

Kørsel på vej

Personbil

Sammenfletning

1. Orientering (spejl, spejl, skulder)
2. Tilpas hastigheden til de andre trafikanter
3. Flet med trafikanterne i den anden bane (hvis frit)

U-Vending

1. Placer dig korrekt på vejen (normalt mod midten af vejen)
2. Orientering forud
3. Orientering bagud (spejl, spejl, skulder)
4. Orientering ned af eventuelle tilstødende veje
5. Tænd blinklys (hvis frit)
6. Udfør U-vendingen
7. Placer dig i din bane
8. Sluk blinklys
9. Tilpas hastigheden

3-punkts vending

1. Placer dig i højre side af vejen
2. Orientering bagud (spejl, spejl, skulder)
3. Orientering forud
4. Tænd blinklys (hvis frit)
5. Udfør vendingen
  - a. Kør langsomt mod modsatte side af vejen mens du drejer rattet helt mod venstre (drej lidt kontra den sidste $\frac{1}{2}$ meter og stands)
  - b. Sæt bilen i bakgear, orientering hele vejen rundt om bilen
  - c. Kør langsomt tilbage mod modsatte side af vejen mens du drejer rattet helt mod højre (drej lidt kontra den sidste $\frac{1}{2}$ meter og stands)
  - d. Sæt bilen i 1. gear, orientering til begge sider
  - e. Kør langsomt frem mod højre side af vejen mens du drejer rattet mod venstre
6. Placer dig korrekt i din bane
7. Sluk blinklys
8. Tilpas hastigheden

Kørsel på vej

Personbil

Øvelseskørsel 2

- Kørsel forbi holdende køretøjer og gående mv.
- Møde
- Vending
- Kørsel foran eller efter andre
- Overhaling
- Kørsel i trafiksanerede områder

Kørsel forbi holdende køretøjer og gående skal ske med øget opmærksomhed - specielt aktiviteter omkring køretøjet (f.eks. dør åbnes, køretøjet sætter i gang) samt gåendes hensigt, f.eks. går ud mod vejen som om de vil træde ud på vejen.

Er der ikke plads til at du kan komme forbi uden at skifte placering på vejen, skal der i god tid ske orientering (spejl, spejl, skulder) og derefter ændre placering hvis der er frit – ellers bremse eller standse helt og vente til der er frit.

Ved **møde** skal vi vurdere om der er plads til at du kan komme forbi uden at ramme eller kommer for tæt på det modkørende køretøj.

Er der ikke plads kan det være nødvendigt at stoppe helt og vente på at den modkørende er kommet forbi.

Du skal være opmærksom på eventuelle skilte der angiver hvem der skal holde tilbage for hvem, ligesom skiltning omkring vejens bredde er vigtige for din videre kørsel.

Vending er beskrevet under **Øvelseskørsel 1**

Kørsel foran eller efter andre handler om afstand og disses hensigt, f.eks. overhaling.

Overhaling

Det kan under kørslen blive nødvendigt at overhale holdende og langsomt kørende, og du skal orientere dig forud, bagud og til siden inden overhaling.

Normalt skal du overhale venstre om den bil/mc/knallert/cykel du vil overhale, men du må gerne overhale en venstresvingende højre om hvis forholdende tillader det.

Kørsel på vej

Personbil

Kørsel i trafiksanerede områder

- Tilpasse hastigheden til den angivne hastighed eller forholdene i øvrigt, samt øge opmærksomheden i området.
- Orientering ved ændring i placering til siderne (spejl, spejl, skulder)

Kørsel på vej

Personbil

Øvelseskørsel 3

- Fremkørsel mod kryds
- Ligeudkørsel mod kryds
- Højresving i kryds
- Venstresving i kryds

Fremkørsel mod kryds

- Fremkørsel mod kryds sker under hensyntagen til de aktuelle forhold, specielt vigepligtsforhold (lysregulering, ubetinget- eller højrevigepligt)

Hold øje med sideveje og tjek hvilken vigepligt der er i krydset:

- **Lysregulering**
  - Stands ved rødt og gult lys
  - Kør ved grønt lys (tjek at krydset er ryddet for krydsende trafik)
- **Ubetinget vigepligt**
  - Har sidevejen ubetinget vigepligt holder du øje med at trafikanterne fra sidevejen kan og vil overholde deres vigepligt
  - Har du vigepligten skal du tilpasse hastigheden til forholdene (tid til orientering, standse og vise)
- **Højrevigepligt**
  - Hvis der ikke er afmærkning (skilt eller vigelinie) er der højrevigepligt, og du skal du tilpasse hastigheden til forholdene (tid til orientering, standse og vise)

Ligeud kørsel i kryds

- **Lysregulering**
  - Orienter dig til siderne for at sikre dig at den tværgående trafik kan og vil overholde deres vigepligt (kørende og gående der har rødt)
- **Ubetinget vigepligt**
  - Orienter dig flere gange til begge sider for at sikre dig at der er frit
- **Højrevigepligt**
  - Orienter dig flere gange til begge sider for at sikre dig at der er frit fra højre og evt. kørende fra venstre kan og vil overholde deres vigepligt.

Kørsel på vej

Personbil

Højresving i kryds

- **Lysregulering**
  - Orientering og blink til højre, derefter placere dig helt ind til højre kant
  - Orienter dig til venstre for at sikre dig at den tværgående trafik kan og vil holde tilbage
  - Orienter dig til højre for at sikre dig at der er plads til at svinge
  - Orienter dig bagud og til siden mod højre for evt. cyklister på din højre side
  - Hold tilbage for evt. fodgængere
- **Ubetinget vigepligt**
  - Orientering og blink til højre, derefter placere dig helt ind til højre kant
  - Orienter dig flere gange til begge sider for at sikre dig at der er frit
  - Orienter dig bagud og til siden mod højre for evt. cyklister på din højre side
  - Hold tilbage for evt. fodgængere
- **Højrevigepligt**
  - Orienter dig flere gange til begge sider for at sikre dig at der er frit fra højre og evt. kørende fra venstre kan og vil overholde deres vigepligt.
  - Orienter dig bagud og til siden mod højre for evt. cyklister på din højre side
  - Hold tilbage for evt. fodgængere

Venstesving i kryds

- **Lysregulering**
  - Orientering og blink til venstre, derefter placere dig helt ind til vejens midte (kør langsomt ind i krydset ved grøn og der er plads i krydset)
  - Orienter dig til forud for modkørende trafik (biler og cykler mv)
  - Orienter om der er frit for fodgængere på den vej du skal ned af
  - Orienter dig til venstre for at sikre dig at der er plads til at svinge
  - Orienter dig bagud og til siden mod venstre for evt. overhalende
  - Hvis helt frit kan du køre
- **Ubetinget vigepligt**
  - Orientering og blink til venstre, derefter placere dig helt ind til vejens midte (kør langsomt ind i krydset)
  - Orienter dig til forud for modkørende trafik (biler og cykler mv)
  - Orienter om der er frit for fodgængere på den vej du skal ned af
  - Orienter dig til venstre for at sikre dig at der er plads til at svinge
  - Orienter dig bagud og til siden mod venstre for evt. overhalende
  - Hvis helt frit kan du køre

Kørsel på vej

Personbil

- Højrevigepligt

- Orientering og blink til venstre, derefter placere dig helt ind til vejens midte (kør langsomt ind i krydset hvis frit fra højre og kørende fra venstre kan og vil overholde deres vigepligt)
- Orienter dig til forud for modkørende trafik (biler og cykler mv)
- Orienter om der er frit for fodgængere på den vej du skal ned af
- Orienter dig til venstre for at sikre dig at der er plads til at svinge
- Orienter dig bagud og til siden mod venstre for evt. overhalende
- Hvis helt frit kan du køre

Øvelseskørsel 4

- Højresving i kryds (udvidede øvelser)
- Venstresving i kryds (udvidede øvelser)

Øvelseskørsel 5

- Kørsel på motorvej
- Kørsel ved siden af andre
- Kørsel i rundkørsel
- Kørsel i tunnel

Kørsel på motorvej

Den generelle hastighed på motorvej er 130 km/t, men kan være skiltet med lave hastighed, f.eks. 110, 90 og 70 km/t omkring hovedstadsområdet.

Tilkørsel til motorvejen kan være ved motorvejens start eller en tilkørselsbane.

Motorvejens start

- Fortsæt kørslen, og tilpas hastigheden til den aktuelle hastighedsgrænse når du kører forbi motorvejsskiltet

Tilkørselsbane

- På tilkørselsbanen tilpasses farten til de andre på motorvejen
- Du forlader tilkørselsbanen ved at flette sammen med bilerne på motorvejen, men det er dig der skal flette ind mellem 2 køretøjer, de andre bilister skal hjælpe dig ind (du må ikke være til fare eller unødigt ulempe)
  - Orientering bagud mod venstre og på venstre side og blink hvis frit
  - Følg tilkørselsbanens højre kant ud på motorvejen
  - Sluk blink når du har forladt tilkørselsbanen
  - Tilpas hastigheden til den max tilladte hastighed eller efter forholdene

Kørsel på vej

Personbil

Kørsel ved siden af andre

Når du kører ved siden af andre er det vigtigt at holde sin vognbane, og kun skifte vognbane efter grundig orientering i spejle og ved hoveddrejning.

Du skal holde dig i højre vognbane, og kun benytte venstre vognbane ved overhaling og ved venstresving.

I tæt trafik er det tilladt at passere de andre biler højre om (forbikørsel), og det er ikke tilladt at skifte vognbane i tæt trafik, kun hvis du skal svinge, parkere eller i øvrigt er tvunget til at skifte vognbane.

Kørsel i rundkørsel

Orienter dig om vigepligtsforholdene (Ubetinget vigepligt, lysregulering eller højrevigepligt) – der er oftest ubetinget vigepligt

- **Første vej i rundkørslen**
- Kør frem mod rundkørslen som til et almindeligt kryds
  - Kørsel ud af første vej foretages helt som i et højresving

- **Sidste vej i rundkørslen**
- Kør frem mod rundkørslen som til et almindeligt kryds
  - Evt. blink til venstre for at vise du skal ud af sidste vej
  - Hold ind til midten af rundkørslen
  - Ud for vejen inden sidste vej skal du orientere dig og blinke
  - Orienter dig om der er frit for cyklister
  - Orienter dig om der er frit for evt. fodgængere

- **Mellem første og sidste vej i rundkørslen**
- Kør frem mod rundkørslen som til et almindeligt kryds
  - Placer dig mest hensigtsmæssigt
  - Ud for vejen inden den vej du skal ud af skal du orientere dig og blinke
  - Orienter dig om der er frit for cyklister
  - Orienter dig om der er frit for evt. fodgængere

Kørsel i tunnel

- Orienter dig om eventuelt stopsignal før tunnelen og tilpasse hastigheden efter forholdene, så synet får tid til at vænne sig til de ændrede lysforhold.
- Tage evt. solbriller af ved indkørsel i tunnel
- Tænde nærllys ved indkørsel og slukke igen ved udkørsel
- Holde ekstra god afstand til forankørende og orienter dig om nødudgange og nødtelefoner – ved standsning skal havariblink tændes og motor slukkes.

Øvelseskørsel 6

- Standsning og parkering

Du skal prøve at parkere bilen med forskellige manøvrer, og det er samme øvelser som på manøvrebanen, blot skal vi nu foretage manøvren uden at være til fare og ulempe for andre.

Parkering forlæns i bås

Vi skal forud for og under manøvren med orientering sikre os vi kan udføre manøvren uden at være til fare eller ulempe for andre.

- Øvelsen er nærmere beskrevet i hæftet "Manøvrebane"

Parkering baglæns i bås

Vi skal forud for og under manøvren med orientering sikre os vi kan udføre manøvren uden at være til fare eller ulempe for andre.

- Øvelsen er nærmere beskrevet i hæftet "Manøvrebane"

Parallelparkering ved fortovs kant

Vi skal forud for og under manøvren med orientering sikre os vi kan udføre manøvren uden at være til fare eller ulempe for andre.

- Øvelsen er nærmere beskrevet i hæftet "Manøvrebane"

Desuden skal du sikre dig at bilen ikke sætter i gang af sig selv, hvilket sker ved brug af parkeringsbremsen

Desuden vil vi sikre os at vi lovligt må parkere det pågældende sted.

Øvelseskørsel 7

- Kørsel i mørke og lygtetændingstiden

Kørsel i mørke og lygtetændingstiden

Vi skal køre en tur i mørke og udføre de tidligere indlærte manøvre under de vanskeligere orienteringsforhold der opstår i mørke.

Vi skal gennemgå lygterne inden kørsel, og under kørslen blive fortrolig med at skifte fra nærlys til fjernlys og blænde ned igen ved møde med anden bilist på mørk vej.

Øvelseskørsel 8 + 9 + 10

- Repetition af foregående manøvrer efter dit behov.

Til dine notater: